

[Damsgaard.]

går ned ad bakke. Der var i april måned en nedgang i nationalbanken og de private banker på tilsammen 60 mill. kr., og man fristes derfor til at spørge den højtærede finansminister, om det ikke er et forsøg på at pynte på valutastillingen, der her er tilstræbt.

Om den fremtidige valutastilling er det vanskeligt at spå, og dog vover jeg det. Én ting er givet: at den stærke fremgang for valutastillingen er forbi. Ved nye låneoptagelser vil man efter vor mening tilsløre den virkelige valutastilling, og derved kommer man til den samme fare, som jeg har nævnt i forbindelse med finansministerens store kassebeholdning: man glemmer, at det er lånte penge, og at de slet ikke er et udtryk for landets virkelige stilling.

Den højtærede minister har i sin fremsættelse antydnet, at optagelse af lån i udlandet bl. a. er nødvendig for at betale store afdrag på nuværende udenlandsk gæld, men er det ikke sådan, at afdragsbyrden for udenlandsk gæld i de kommende år bliver mindre end i de år, der lige er gået? Det mener jeg fremgår direkte af de bemærkninger, der ledsager lovforslaget. Det kan da vel ikke være meningen, at regeringen tilstræber, at statens udenlandske lån skal opretholdes i samme størrelse? Det har været regeringens egen argumentation, at de gode valutaår, vi har haft, jo helst skulle give sig udslag i, at statens samlede gæld gik ned, og at man ikke gør en indsats for ligesom at holde gælden oppe.

Der er et andet forhold, jeg gerne vil berøre. Hvis dette lovforslag vedtages, får den højtærede finansminister en generel bemyndigelse til at optage lån i udlandet. Må jeg spørge: hvorfor er bemyndigelsen ikke tidsbegrænset? Inden for beløbsrammen de 200 mill. kr. plus de 40 mill. kr., ministeren har i henhold til 1959-loven, kan den højtærede minister på ethvert tidspunkt uden tidsbegrænsning optage lån i udlandet. Jeg mener, det ligger uden for den praksis, folketinget har fulgt indtil de seneste års lånetransaktioner, og jeg mener, det er uheldigt, da det i virkeligheden går grundlovens bestemmelse om, at statslån kun kan optages ifølge lov, for nær; og her er jo ikke tale om et bestemt lån.

Jeg vil gerne spørge den højtærede finansminister, om det er hans agt, hvis folketingets flertal skulle give ministeren den ønskede bemyndigelse, da at komme til finansudvalget, hver gang der er tale om at optage lån i henhold til denne lov. Det kan ikke siges med rette, at der netop i øjeblikket er noget særligt behov for at optage udenlandske lån. Hvis Danmark så en dag beslutter at foretage meget store engangsinvesteringer, f. eks. i en Store-Bæltsbro eller en Øresundsbro eller begge dele eller andre ting, og da for alvor får brug for at optræde på det udenlandske lånemarked, kan det så ikke svække vor stilling, hvis vi uden særligt behov og ved mange mindre lån i nogen grad har udtæret vore udenlandske lånemuligheder?

Men hvilke formål den højtærede finansminister nu end agter at anvende de lånte penge til, bliver resultatet, så vidt jeg kan forstå, at den danske statskasse får flere penge til rådighed. Der bliver altså tale om en finanspolitisk lettelse, og imod noget sådant har den højtærede finansminister advaret stærkt. Det hørte vi især om i efterårsmånederne 1960, da venstre foreslog statsskatterne nedsat, og vi har også hørt mange regeringstaler herom i dette forår. Selv om det ikke er helt det samme, når det drejer sig om låneområdet, troede jeg alligevel, at ministeren var betænkelig herved.

Ved låneoptagelsen i 1958 var der tale om finansiering af ganske håndgribelige planer om udbygning af elektricitetsværker og andre anlægsudgifter, og det er naturligt at låne, når der foreligger gode planer for anvendelse af pengene til gavn for erhvervslivet. Derfor gik venstre også dengang med hertil, men sådanne planer forelå ikke forrige gang, i 1959, da vi stod over for forslaget om en bemyndigelse til den daværende finansminister til lånetransaktioner i udlandet; derfor gik vi dengang imod. Og i dag mener vi ikke, at den samlede økonomiske situation er ændret sådan, at man bør give ministeren bemyndigelse til at låne under den form, lovforslaget angiver.

Det er almindeligt, at lovforslag som dette henvises til finansudvalget, og vi er villige til at deltage i en saglig forhandling om forslaget dér.